

Міністерство освіти України
Одеський державний економічний університет

На правах рукопису

ПИЛИПЕНКО ЮРІЙ ДМИТРОВИЧ

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕТВОРЕННЯ
ФОРМ ВЛАСНОСТІ В
НАУКОВО-ВИРОБНИЧІЙ СФЕРІ**

/на прикладі підприємств та організацій
консервної промисловості/

Спеціальність: 08.06.01. – Економіка підприємств
та форми господарювання

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття вченого ступеню

кандидата економічних наук

Одеса 1994

Дисертаційна робота являє собою рукопис. Виконана на кафедрі економіки та організації промислового виробництва Одеського державного економічного університету.

Науковий керівник - кандидат економічних наук, доцент
КАБАК А.Ф.

Офіційні опоненти - доктор економічних наук, професор,
завідуючий кафедрою організації та управління виробництвом Українського державного університету харчових технологій Чепурнов Іван Андрійович
- кандидат економічних наук, керівник відділу цін Одеської обласної адміністрації Піддубний Григорій Михайлович

Провідна організація - Інститут економіки національної Академії наук України

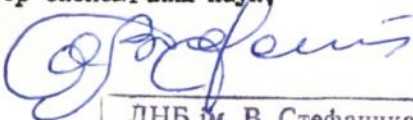
Захист відбудеться " 3 " березня 1995 р.
о 14 годині на засіданні спеціалізованої Ради по присудженню вченого ступеню кандидата економічних наук при Одеському державному економічному університеті Д.05.10.02
/адреса: 270100, м.Одеса, вул. Радянської Армії, 8/, ауд. 217.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Одеського державного економічного університету.

Автореферат розіслано " 1 " лютого 1994 р.

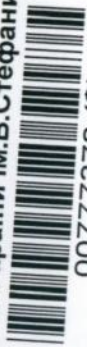
Вчений секретар спеціалізованої
Ради, доктор економічних наук,
професор

Деречін В.В.

ЛНБ ім. В. Стефаника
АН України

ЛНБ України ім. В. Стефаника

00777378 (\$)

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Сучасний період розвитку України характеризується визначальним впливом на її економіку впроваджуваної ринкової реформи, основним напрямком якої виступає роздержавлення та приватизація державного майна. Ринкові перетворення повинні не просто змінити форму керівництва розвитком економіки України, вони повинні сприяти переходу економіки у нову якість.

Приватизація в Україні пока лише на початку шляху. Тому вкрай важливо на основі аналізу теорії та практики трансформації форм власності в Україні розробити найбільш ефективні підходи до організації процесу приватизації у кожній галузі та підгалузі народного господарства з урахуванням як загальних, так і специфічних галузевих закономірностей.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження прийнято таке : проаналізувати теорію та практику приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості і в інших галузях промисловості України та розробити рекомендації по удосконаленню порядку приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України для забезпечення найвищої ефективності трансформації відношень власності у цій сфері.

Для реалізації поставленої мети визначено конкретні завдання:

- проаналізувати хід та результати ринкових перетворень в економіці України та передумови для трансформації відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України;

- визначити принципові основи забезпечення економічної та соціальної ефективності приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості;

- дослідити особливості переходу до ринкової форми ведення господарства у науково-виробничій сфері консервної промисловості з урахуванням її функцій і завдань у розвитку консервного виробництва;

- провести аналіз сучасного стану та ролі різноманітних форм власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України;

- обґрунтувати шляхи та способи трансформації відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України;

- розробити напрями та визначити умови формування ефективного порядку приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України.

Об'єкт і предмет дослідження. Предметом дисертаційного дослідження є організація процесу трансформації відношень власності на сучасному етапі ринкової реформи в Україні. Об'єктом виступає науково-виробнича сфера консервної промисловості України, яку репрезентує Державне науково-виробниче об'єднання "Консервпромкомплекс" Міністерства сільського господарства та продовольства України.

Загальна методика дослідження. Рішення означених у дисертації завдань виявило потребу використання у процесі дисертаційного дослідження діалектико-математичної логіки, системно-структурного підходу, методів узагальнення та аналізу, різноманітних економіко-статистичних методів /таблич-

ного, графічного/.

Дисертант спирався на закони та інструктивні матеріали України щодо приватизації, на твори економістів - вчених по проблемам ринкової економіки, які опубліковано у країнах з розвинутою ринковою економікою та в країнах СНД.

Емпіричну основу дисертації складають статистичні матеріали щодо розвитку української економіки, які містяться у періодичній пресі України, дані Одеського обласного статистичного управління, звітні матеріали ДНВО "Консервпромкомплекс".

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у розробленому комплексі пропозицій по удосконаленню порядку трансформації форм власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України, котрі сприяють значному поліпшенню організації приватизаційного процесу та посиленню позитивного впливу приватизації на функціонування економіки країни. Склад наукової новизни результатів дослідження розкривається у таких положеннях.

1. Показано особливу значність науково-виробничої сфери для розвитку народного господарства на сучасному етапі людської цивілізації та негативний вплив на цю сферу недоліків та прорахунків минулого періоду ринкових перетворень в Україні.

2. Розкрито недоліки у організації та проведенні ринкової реформи в Україні, які значно знижують ефективність приватизації для економіки країни.

3. Обґрунтовано гостру необхідність забезпечення у процесі приватизації формування реальних фінансових ресурсів

для інвестування технологічних та структурних перетворень у галузях народного господарства України.

4. Доказано об'єктивну потребу та розкрито суттєвість принципу комплексності у підході до трансформації відношень власності у народному господарстві України.

5. Розкрито негативні сторони існуючих цільових установок приватизації в Україні і доказано гостру необхідність у перенацілюванні приватизації на глобальне завдання розширення товарного виробництва при мінімізації цін, що сприяло б максимальному задоволенню ринкового попиту та підвищенню життєвого рівня усіх прошарків населення.

6. Висвітлено особливу потребу науково-виробничої сфери консервної промисловості України у збереженні технологічного комплексу у цій сфері у процесі приватизації, запропоновано форми приватизуємих підприємств, які забезпечують виконання цієї вимоги.

7. Розроблено пропозиції, розраховані на спрощення та прискорення процесу приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України.

8. Обгрунтовано рекомендації по удосконаленню структури плану приватизації та підходів до його розробки.

9. Розкрито необхідність усестороннього стимулювання у процесі приватизації підвищення об'ємів НДДКР та зростання витрат на наукові розробки, напрями та способи такого стимулювання.

Практична значність дослідження складається у розробці пропозицій по удосконаленню організації процесу приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України,

та підготовці їх до безпосереднього упровадження у практику, а також у економічному вииграшу, який забезпечується у разі реалізації цих пропозицій у ДНВО "Консервпромкомплекс".

Апробація результатів дослідження. Висновки та рекомендації дисертації апробовано при розробці документів по приватизації Державного науково-виробничого об'єднання "Консервпромкомплекс" Міністерства сільського господарства та продовольства України. Одержано економічний ефект.

За темою дисертації опубліковано чотири статті загальним об'ємом 1,4 др. арк.

Дисертація виконувалась у складі комплексної теми кафедри економіки та організації промислового виробництва "Госпрозрахункові методи удосконалення управління соціально-економічною ефективністю промислових підприємств та об'єднань /регистраційний № 264-1476 - 01.86.00692II/.

Структура дисертації визначається поставленою метою і завданнями дослідження. Робота складається з вступу, трьох глав, висновку та списку літератури. Її обсяг складає 152 сторінок машинописного тексту, включаючи 2 малюнки та 15 таблиць. У переліку використаної літератури наведено 123 назви.

2. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовується актуальність теми, визначаються мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, показано наукову новизну і практичну значність роботи, визначено основні положення, що виносяться на захист.

У першій главі "Економічні і соціальні передумови зміни відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості" розглядається стан ринкових перетворень в економіці України і можливості формування на базі цих перетворень передумов для зміни відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості, а також принципові основи забезпечення економічної та соціальної ефективності приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості.

У другій главі "Аналіз економічної і соціальної ефективності приватизації державного майна у науково-виробничій сфері консервної промисловості України" досліджуються функції та завдання науково-виробничої сфери консервної промисловості та визначені ними особливості переходу до ринкової форми ведення господарства, а також аналізується сучасний стан та роль різних форм власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України.

У третьій главі "Розробка ефективного порядку зміни відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України" проводиться методологічне обґрунтування шляхів та способів зміни відношень власності у науково-виробничій сфері консервної промисловості України, а також розробка напрямів та визначення умов формування ефективного порядку приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України.

У висновку узагальнюються результати проведеного дисертаційного дослідження, систематизуються розроблені пропозиції щодо удосконалення порядку приватизації державного

майна у науково-виробничій сфері консервної промисловості України.

3. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАХИСТ

Дисертаційне дослідження виходить з того, що головним фактором суспільного прогресу, підвищення продуктивності праці та життєвого рівня населення виступають науково-технічні досягнення. У останній чверті ХХ століття почався перехід від індустріального технологічного способу виробництва до постіндустріального. Основні риси постіндустріального способу виробництва вже проявляються: провідна роль мікроелектроніки, інформатики і біотехнології, як базових науково-технічних напрямів, конверсія виробничого і науково-технічного потенціалу, гуманізація техніки. Тому вплив на науково-технічну сферу сучасної ринкової реформи дуже важливо аналізувати та спрямовувати у позитивному напрямку. Це стосується перш за все трансформації форм власності у цій сфері.

Ринкові перетворення в Україні, як і в інших країнах СНГ та Східної Європи, супроводжуються негативними явищами у економіці. Після "лібералізації" ціноутворення почалася невтримна гонка цін. В той же час заробітна платня росла темпами, набагато меншими. Склався різкий розрив між цінами ринку праці і цінами ринку товарів. Різко знизилась платоспроможність населення і підприємств. Це явилось однією з причин багатолітнього спаду виробництва у всіх галузях народного господарства України. Кризові явища в економіці України були

обумовлені також багатьма іншими причинами, головною з яких є те, що замість зламаної бувшої системи народного господарства не була побудована нова. Було загублено керованість економікою і розвитком народного господарства, хода ринкової реформи також опинилась некерованою.

Сучасна багатолітня криза в економіці України, яка супроводжується спадом і в науково-технічних розробках, а також масовою міграцією кадрів з науково-технічної сфери, підбиває можливості переходу України до нового технологічного укладу, який стає технологічним базисом усіх індустріально розвинутих країн світу. Інфляція і різке посилення конкуренції зарубіжної високотехнологічної продукції, що посунула на широко відкритий і ніяк не захищений внутрішній ринок, також різко гальмує перехід України до нового технологічного укладу, погрожує надовго відкинути країну на периферію світового науково-технічного прогресу.

Відсутність ознак позитивного впливу ринкових перетворень на економіку України підкреслює особливу актуальність удосконалення одного з основних напрямів ринкової реформи - приватизації. Приватизація у науково-виробничій сфері консервної промисловості має як загальнометодологічні основи, так і специфічні особливості, що притаманні тільки вказаній області народного господарства України.

Загальнометодологічні проблеми приватизації складаються перш за все у тому, що фактично виключено можливість у її процесі створювати реальні фінансові джерела для інвестицій у підприємства, що приватизуються. Це викликається тим, що, по-перше, в Україні, як і в інших країнах СНД, приватизації

передувала "лібералізація цін", котра, в дійсності, повністю підірвала фінансову базу приватизації. "Інфляційний вибух", як єдино можливий результат "лібералізації цін", за одну хвилину знищив усі заощадження населення, які було накопичено на протязі десятиліть, і які змогли б послужити основним джерелом фінансування капіталовкладень у процесі приватизації.

Внаслідок цього приватизація перетворилася, особливо в області "великої приватизації", майже у безплатну роздачу державного майна і тому приречена на низьку ефективність, на некорисність як для населення, так і для держави у цілому. Це пояснюється тим, що при відсутності коштів для інвестування неможливо провести технічну та структурну перебудову виробництва, без якої не може обійтись ні одна галузь народного господарства України. А у такому разі неможливо розраховувати ні на високі дивіденди, ні на необхідні фонди розвитку виробництва на підприємствах.

Наступною загальнометодологічною проблемою приватизації в Україні є відсутність комплексності у перетвореннях відношень власності. Комплексність процесу перетворення відношень власності означає забезпечення виконання у повному обсязі і у взаємозв'язку усіх видів вимог, що постають перед процесом приватизації: економічних, політичних, соціальних, екологічних, технологічних, структурних, фінансових, управлінських /менеджерських/ та інших вимог, обмежень та факторів.

Вимоги економічного характеру складаються у тому, що приватизація для нових власників буде доцільною у тому разі, коли вони на свій вкладений капітал одержать дивіденди у значуще високому розмірі. У літературі по організації акціонування пропонується у зв'язку з цим так зване "золоте пра-

вило", згідно якому об'єкт економічно вигідно приватизувати тільки тоді, коли він забезпечує володарям акцій /власникам об'єкту, що приватизується/ дохід не нижче банківського проценту на ринку капіталів.

Фінансові вимоги складаються у необхідності формування певних фінансових фондів за рахунок продажу майна, що приватизується. Ці фонди дають змогу забезпечити потребу оновлення та модернізації підприємств, що приватизуються. Такі фінансові вимоги важливі також тому, що примушують власників акцій більш уважно відноситись до розвитку акціонованого підприємства, більше дорожити акціями, за які ними сплачена певна сума грошей.

Соціальні вимоги складаються у тому, що приватизація повинна здійснюватись при незмінності існуючого рівня життя, та не приводила б до його пониження. Невиконання соціальних вимог утруднює забезпечення політичних умов приватизації. Вони складаються у тому, щоб не допустити високих витрат в умовах прийнятої моделі ринкових реформ, що визивало б не добре відношення широких прошарків населення до реформ.

Приватизація не повинна приводити до ускладнення менеджменту /управлінські вимоги/, не повинна вести до розриву технологічних зв'язків, комплексів /технологічні вимоги/, не повинна сприяти погіршенню екологічних параметрів /екологічні вимоги/.

Великим недоліком загальнометодологічного порядку у організації процесу приватизації в Україні є також те, що її цілі не відображають дійсні потреби населення і народного господарства країни. Вони у основному носять характер кіль-

кісних показників ходи процесу приватизації. А основною ціллю приватизації з самого початку ринкових перетворень слід було видвигати розширення товарного виробництва при мінімізації цін, що було б направлено на максимальне задоволення ринкового попиту. У такому разі і приватизацію, і лібералізацію цін відповідні органи здійснювали б інакше, оскільки їх наслідки треба було б звіряти з зовсім іншими цільовими установками, ніж ті, котрі свавільно висмикуються з широкого набору пріоритетів приватизації, внесених до нормативних документів щодо приватизації прихильниками сьгоднішньої моделі ринкових реформ. Але вони зовсім відірвані від показників виробництва та рівня життя народу.

Специфічні особливості приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості України обумовлюються сутністю самого об'єкту приватизації.

Державне науково-виробниче об'єднання "Консервпромкомплекс" Міністерства сільського господарства і продовольства України призначене для виконання функцій заводської та галузевої науки, включно функцій доведення нової техніки до виробничого використання, тобто: проведення прикладних досліджень, пов'язаних з прискоренням упровадження нових та модернізованих виробів, удосконаленням технології, організації виробництва та управління на основі використання лішого досвіду інших країн і перспектив розвитку виробничо-господарської діяльності; підготовка проектно-конструкторської та технологічної документації для упровадження нових та удосконалених технологій; виробів і матеріалів; виготовлення дослідних зразків і нестандартного обладнання, у тому числі до-

слідних серій унікальних одиничних і мілкосерійних виробів; проведення шеф-монтажних та пусканалагоджувальних робіт, пов'язаних з упровадженням нових технологій, виробів та матеріалів; вивчення та аналіз техніко-економічних, технологічних і організаційних характеристик виробництва, вітчизняних та зарубіжних науково-технічних досягнень та ліпшого досвіду, здійснення робіт у рамках міжнародного науково-технічного співробітництва і виробничого кооперування з відповідними організаціями та фірмами інших країн; дослідження оцінки споживачами виробляємої консервними підприємствами продукції, її конкурентоздатності, тенденцій розвитку ринків збуту та змін попиту у відповідних виробництвах; проведення порівняльних аналізів та розробка прогнозів з метою удосконалення структури виробляємої продукції та поліпшення її якості, розвитку спеціалізації і концентрації виробництва, удосконалення організації праці, упровадження прогресивних систем управління.

Для виконання вказаних завдань у складі ДНВО "Консервпромкомплекс" були створені такі підрозділи: науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут /м.Одеса/, експериментальний механічний завод /м.Каховка/, монтажньо-налагоджувальне управління /м.Одеса/, мале будівельне підприємство /м.Одеса/, науково-технічний інноваційний центр /м.Одеса/.

У 1993 р. джерела фінансування науково-дослідних розробок ДНВО "Консервпромкомплекс" займали у загальному складі такі частки: відомче фінансування /Мінсільгосспрод України/ - 71,3 %, бюджетне фінансування /ДКНТ України/ - 1,4 %, госпрозрахункові договори - 18,5 %, власні кошти та інші

джерела - 8,2 %. З загального обсягу фінансування 22 % коштів складала вартість дослідних зразків обладнання.

Роздержавлення наукових організацій неможливо робити без урахування їх характеру, функцій та джерел фінансування НДДКР. На базі галузевих НДІ та НВО доцільно створювати науково-дослідні консорціуми, науково-промислові групи, котрі без сумніву будуть найбільш раціональною формою організації особливо важливих НДДКР вузькогалузевого напрямку, що мають невелике число споживачів. Вузькоспеціалізовані НДІ та НВО, що ведуть НДДКР переважно для одного значного замовника, доцільно об'єднувати в одну промислову фірму у ході роздержавлення промисловості.

Аналіз особливостей науково-виробничої діяльності ДНВО "Консервпромкомплекс" показує, що ДНВО найбільш ефективно буде функціонувати, успішно виконувати завдання по розробці і матеріалізації нових технологій та зразків техніки лише у тому випадку, якщо після приватизації буде представляти собою єдиний технологічний комплекс, як і зараз. Такий комплекс може бути створений у вигляді холдінгової компанії, у якій будуть відокремлені материнська та дочірні компанії. Материнською, холдінговою компанією у ДНВО "Консервпромкомплекс" повинен виступити НДПКІ /науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут/, а усі інші підрозділи - дочірніми компаніями.

Можливий і другий варіант форми приватизації ДНВО "Консервпромкомплекс", при якому зберігається технологічний комплекс ДНВО. Мається на увазі холдінгова компанія у масштабі консервної промисловості Одеської області /або Півдня України/. У такому разі і НДПКІ, і Каховський експериментальний

механічний завод, і решта підрозділів ДНВО "Консервпромкомплекс" будуть виступати дочірніми компаніями у складі однієї і тієї ж холдінгової компанії, котра і забезпечить їхню комплексність.

Важливим методологічним питанням, як показали спроби його практичного вирішення при підготовці приватизації ДНВО "Консервпромкомплекс", є також аналіз можливостей та напрямів удосконалення порядку розробки плану приватизації. Так, особливо трудомісткими та складними для узгодження між членами комісії по приватизації виступають питання інвентаризації майна перед приватизацією та програми розміщення акцій. Тому доцільно, щоб структура плану приватизації була законодавчо стандартизована.

Так, розміщення акцій доцільно уніфікувати у підприємств без іноземних інвестицій таким чином: вони повинні поділятися на три частини згідно чітких орієнтирів. До першої частини відносяться акції, що виділяються трудовому колективу - з розрахунку по півтора сертифіката на кожного робітника. Сюди ж відносяться 5 відсотків акцій, котрі може викупити правління акціонерної компанії додатково за номінальною вартістю згідно з Указом Президента України "Про корпоратизацію" від 15.06.1993 р.

Друга частина - акції, які лишаються державою у своєму розпорядженні. Її величина повинна визначатися конкретно для кожної галузі промисловості та інших великих галузей народного господарства у залежності від значення кожної з них. Ця частина акцій повинна займати від 20 до 51 відсотка від їхньої загальної кількості.

Третя частина - решта акцій /за мінусом акцій першої та

другої частини/, котрі повинні продаватися населенню за приватизаційні чеки. Якщо на протязі року ці акції не буде продано за приватизаційні чеки, то їх належить направити для продажу за готівку.

Для підприємств з іноземними інвестиціями треба виділяти і четверту частину у загальному пакеті акцій. Це акції, котрі повинні належати іноземним інвесторам. Їх частка повинна складати від 10 до 51 відсотка загального пакету акцій.

У дисертації проаналізовано порядок розробки плану приватизації та вироблено відповідні пропозиції. Розробку плану приватизації можливо суттєво спростити за рахунок відмови від обов'язкової приватизації майна перед приватизацією. Це суттєво прискорить процес приватизації, враховуючи, що абсолютно необхідності у такій інвентаризації немає, оскільки оцінку майна можна провести по балансу з урахуванням індексації його вартості.

У дисертації також обгрунтовано висновок про необхідність всебічного стимулювання підвищення обсягу НДДКР та збільшення витрат на наукові розробки на підприємствах, що приватизуються, показано напрями та способи такого стимулювання.

Науково-технічна діяльність у ринковій економіці стимулюється та регулюється через податки, кредити, митні тарифи, субсидії, держзамовлення, амортизаційну політику. Для умов сучасної України це є принципово новим механізмом, але його треба створити у найкоротші строки.

У поточний час в Україні немає такої дійової податкової політики в області науково-технічного прогресу для сфери приватного підприємництва. Повне звільнення від податків прибутку підприємств, що йде на науково-технічні заходи, дозволить

залучити значні ресурси для технічного переозброєння виробництва та прискорить його оновлення. Навіть при наявності дефіциту державного бюджету такий захід є дуже корисний та цілком виправданий для створення стимулів розвитку виробництва.

Основні положення дисертації опубліковані у таких роботах:

1. Пилипенко Д.Д. Про шляхи забезпечення економічної та соціальної ефективності приватизації у науково-виробничій сфері консервної промисловості. - 18 с. - 10.01.94 р. - № 84 Ук 94.

2. Пилипенко Д.Д. НПО "Консервпромкомплекс" в системі виробництва консервов детского питания на плодовоовощной основе. - Тезиси докладов Всесоюзного совещания "Перспективное направление в создании и внедрении новой техники и технологии для производства консервов детского питания", - Одесса, 1990. - 4 с.

3. Пилипенко Д.Д. Производству продуктов детского питания - больше внимания. - Журнал "Пищевая промышленность" - 1991. - № 1. - 5 с.

4. Пилипенко Д.Д. Наука - производству продуктов детского питания - Журнал "Пищевая промышленность" - 1991. - № 8. - 2 с.

АННОТАЦИЯ

Пилипенко Ю. Д. Особенности преобразования форм собственности в научно-производственной сфере / на примере предприятий и организаций консервной промышленности /

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.06.01 - экономика предприятия и формы хозяйствования, Одесский государственный экономический университет, Одесса, 1994.

Защищается комплекс предложений по совершенствованию порядка преобразования форм собственности в научно-производственной сфере консервной промышленности с целью улучшения организации процесса приватизации и усиления положительного влияния на функционирование экономики. Разработаны пути и способы внедрения указанного комплекса предложений в практику хозяйствования, определен экономический выигрыш, достигаемый при их реализации в ГНПО "Консервпромкомплекс" Минсельхозпрода Украины.

ANNOTATION

Pilipenko Y. D. Peculiarities of property relations' transformations in scientific-production sphere /using the enterprises and organizations of canning industry as an example/.

This dissertation is for competition of scientific degree of the candidate of economical sciences - speciality 08.06.01 - economics of enterprises and forms of the economic activity, Odessa State Economic University, Odessa, 1994.

There is defended the complex of the offers for improving of the order of property forms' transformation in scientific-production sphere of canning industry for improvement of organization of privatization process and reinforcement of its positive influence on functioning of the economics. There were developed the ways and means of introduction of stated complex of the offers into the practice of the economic activity, there was estimated the economic advantage achieved by realization of these offers in SSPA "Konservpromkomplex" of the Ministry of Agriculture and Food Stuffs of the Ukraine.

Ключові слова: форми власності, форми господарювання, приватизація, науково-виробнича сфера, консервна промисловість.

Заказ № 97 Тираж 100 Подп. к печати 26.01.95

Отдел оперативной полиграфии ОЦНТИЭИ
270001, г. Одесса, ул. Ришельевская, 28

AB 31.953